

Udalez udal agiri eske

NAZIOTASUN AITORMENA. Lehen herritarrak agiria tramitatzen aritu ziren atzo, Usurbilen; aurki beste herri batzuetan hasiko dira

Garbiñe Olaizola | **USURBIL**

Usurbilgo Udala atzo hasi zen Euskal Herriko Naziotasun Aitormena tramitatzen. Goizeko 11etan jarri zuten hitzordua. Goiz zela aitortu zuten udal ordezkariak, baina herrian beste eginkizun batzuk ere bazituzte, aurreratzea erabaki zuten. Hala ere, pixkanaka jendea hurbiltzen hasi zen udaletxera. Lehenengo artean zeuden Agustin Lizaso Usurbilgo jarduneko alkatea eta Jose Antonio Altuna abenduaren 31 arte alkate izan zena —Armadaekin ez kolaboratzeagatik urtebetez kargutik kendu dute—.

Usurbilgoa bigarren Udala da EHNA tramitatzen hasi dena eta laster beste hainbat Udalek ekimen hori aurrera eramango dute. Iragan larunbatean Zestakoa aritu zen lan horretan. Usurbilen adin guztietako herritarrak hurbildu ziren inprimakia betetzera. Bulegoa zabalik izan zen goizean azken herritarra joan zen arte. Atzo aukera izan ez zutenek, agiria astelehenetik aurrera tramitatu ahal izango dute bulegoko ordutegian.

Lehenengo eguna izanik, ez zuten jende asko espero udal ordezkariak. «Bihar (gaure) epea ireki izan bagenu, jende gehiago etorriko zen, seguruena», adierazi zuen herritar batek, gaur Sagardo Eguna ospatzen dela gogoratuz. Gainera, tramitazio guztietan gertatzen den bezala, paperen bat edo argazkia falta zuen herritarrik ere izan zen.

Naziotasun Aitormena eskuratzeko honakoak eraman behar dira: udal eroldaren agiria, 2.000 pezeta edo 80 libera Kutzako kontu korrontean sartu diren ziurtagiria eta hiru argazki. Udaletxean emandako papera bete ondoren, hilabeteren buruan prest egongo da agiria.

Herritarrek emango duten erantzunarekin baikor

Agustin Lizaso alkatea baikor azaldu zen agiriak herrian izan dezakeen erantzunarekin. «Euskal Nortasun Agiriaren alde 2.000tik gora sinadura jaso ziren eta uste dugu erantzuna ona izango dela oraingoan ere». Usurbilek 5.500 biztanle inguru ditu.

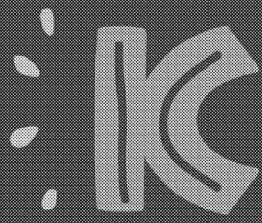
«Naturaltasun guztiarekin ga-

rena aitortu nahi dugu munduaren aurrean, euskal herritar garelako eta Euskal Herriaren kide garelako», gogoratu zuen Agustin Lizasok. Gaineratu zenez, «herritarrek bere borondatez egindako aitortpena besterik ez da EHNA. Udala herritarra eta Udalbiltzaren arteko bitartekari da».

EDURNE KOCH

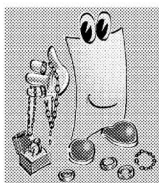
Lehenengo herritarrak udaletxera hurbildu ziren inprimakia betetzera.

ontsumo

BERRI

BITXIAK EROSTEKO AHOLKUAK

Metal preziazuko bitxiak erosi eta oparitzea —ohikoa ezteien, lehen jaunartzeen eta urteurrenen sasoi honetan—, produktu hauen prezio altuak direnez gero, informazioa eta arreta handia behar duen kontsumoko ekintza da. KONTSUMO BERRI honetan zure erosketa behar bezala egiten lagunduko dizun oinarriko informazioa emango dizugu.

Aldez aurretik zerbait argitu beharra dago: **Metal preziazukoak, platinoa, urrea eta zilarra dira soilik**, eta metal preziazuek egindako produktuak, platinoz, urrez edo zilarrez osorik ala zati batean, legeak ezarritakoaren proportzioaren arabera, egindakoak dira.

Ezer baino lehen, bi kontraste

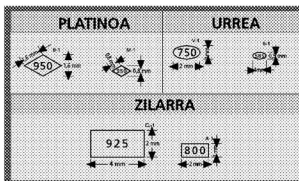
Salgarri izan baino lehen, platinozko, urrezko eta zilarrezko produktuak **bi kontrastez** markatu behar dira:

Jatorrizko kontrastea. Fabrikatzailea edo inportatzailea nor den adierazten duen marka da, hau berau baita **produktuek arauak betetzen dituztenaren arduraduna**. Diseinu librea duten markak dira eta patente eta marken bulego espainiarrean erregistratu behar dituzte.

Bermedun kontrastea edo kontraste ofiziala. Honek objektuaren metala eta lege zeintzuk diren adierazten ditu, bai eta administrazioak kontrastea egiteko ahalmena eman dion laborategia zein den ere. Laborategian metalaren konposizioa aztertzeari ekiten zaio. Metal preziazuko konposizioa zuzena dela, hau da, aleazioaren urrearen, zilarren ala platinoaren pisuaren legea edo proportzioa zuzena dela, frogatzen bada, **puntuoiak markatzeari ekingo zaio**.

Puntuoi-markak

Berre ofizialeko puntuoiaren markak irudi geometrikoak dira, metal bakoitzerako ezberdinak direnak: **Platinoari erronboa dagokio, urreari elipsea dagokio eta zilarri laukizuzena dagokio**. **Figura bakoitzaren barnean, metalaren legea azaldu behar da.** Esate baterako, 750, 750 milareneko legea duen urrezko objektua bada.

Oso pieza txikiak, edo puntuoiaren markak piezaren diseinua alda dezakeen horiek, jatorrizko eta bermezko kontraste biek puntuoiak markatutako plaka soldatu batekin salduko dira, edo kontraste biak jasotzen dituen etiketa batekin.

Salbuespenak

Ondokoak ez dira derrigorrez puntuoiak markatu behar: lehengaiak, produktu erdianufakturatuak, medikuntza eta industrian erabiltzeko piezak, antzinako gauzak, legeko monetak eta erloju suizarrak. Nolanahi ere, estatuko legeek pieza guztiak bi kontrastez markatzera behartzen du, jatorrizko herrietatik markatuta badatoz ere.

Establezimenduetan egon beharreko informazioa

Metal preziazuko saltzen dituzten establezimenduek bezeroei **metalaren legeari, fabrikatzailearen identifikazioari eta kontrastea egin duen laborategiari** buruzko informazioa emateko beharra dute. Gainera, ikusgai egon behar da gai honi buruzko indarreko arauak laburtzen duen kartel bat. Kontsumitzaileak nahastu ez daitezten, erakusten diren eta biltegian dauden bitxiak behar bezala identifikaturik eta etiketatuturik egon behar dute. Metal preziazuko landutako objektuetan, bi kontrastez markaturik egon behar dutenak, **argi eta garbi adierazi behar da aleazioaren legea, 750 milareneko**

urrea, 925 milareneko zilarra eta abarreko adierazpenekin.

Bestelako objektuek, metal preziazuko bitxiak eta bitxiak banatuta egon behar dute, behar bezala identifikaturik eta etiketatuturik. Legeak adierazten duena baino metal preziazuko kantitate txikiagoa duten objektuek, ondokoak adierazten dituzten etiketez horniturik badaude saldu ahal izango dira soilik: aleazio baxuko platinoa, aleazio baxuko urrea ala aleazio baxuko zilarra.

Metal preziazuko bainu batez estalitako bitxiak eta metal preziazuko xafaztatutakoak, estalduraren edo xafaren legea edozein bada ere, platinoztatutako metala, urreztatutako metala edo zilarztatutako metala hitzekin etiketatutako eta identifikaturik dira lehenengo kasuan, eta platinoz xafaztatutako metala, urrez xafaztatutako metala hitzekin xafaztatutako metalak badira.

Bestalde, Toledoko, Eibarreko edo antzeko damaskinatuak metal preziazuko inkrustazioekin eginak, urrezko edo zilarrezko damaskinatua hitzekin etiketatutako dira.

“Urre alemaniarra”, “zilar ingelesa” edo “similor” izendapenak ez dira zuzenak.

Informazio gehiago nahi baduzu, edo erreklamaziorik egiteko, erabil itzazu ondoko zerbitzuak:

- Kontsumitzaileen Arretarako Telefonoa: **900 600 500**
- Internet-en: **www.euskadi.net/consumo**
- Jo ezazu Kontsumitzailearentzako Informaziorako edozein Udal Bulegotara (KIUB)
- Edo Eusko Jaurlaritzako Lurralde-Bulegotara:
 - Samaniego, 2- Vitoria-Gasteiz.
 - General Concha, 23- Bilbo.
 - Easo, 10- Donostia-San Sebastián.
- Kontuan izan Kontsumitzaileen Elkartek zure eskubideak erabiltzeko:
 - EKE, Juan de Ajuriagerra kaleko 9. zenbakia 7. solairua, Bilbo.
 - UCE, José Lejarreta, 49 bis Vitoria-Gasteiz.
 - EKA Plaza Berria, 7. zenbakiko 1. esk., Bilbo.

Ezagutu LEGEA

Egia esan, ez dago urre puruzkoa den gairik, bigunegia eta xafakorregia izatean, beste metal batzuekin aleatu behar baita. Aleazio bakoitzean dagoen urre-proportzioari legea esaten zaio. Milarenetan neurtzen da hiru digituzko zenbaki batez (lehen kilatetan neurtzen zen), eta bitxiak egiteko erabiltzen diren beste metalekin egiten diren aleazioetan dagoen metal preziazuko garbiaren pisuaren proportzioa adierazten du. Metal bakoitzerako dauden lege ofizialen artean, metal preziazuko bitxiak normalean lege hauek izaten dituzte:

- Platinoa: 950 milaren
- Urrea: 750 milaren (lehen 18 kilate)
- Zilarra: 925 milaren

Aipatutakoak baino gutxiago erabiltzen badira ere, ondoko lege hauek dituzten metal preziazuko objektuek ere badaude:

- Urrea: 585 milaren (lehen 14 kilate)
- Zilarra: 800 milaren

Aurrekoek gain, kolore desberdineko urrea dago, aleazioaren konposizio desberdina dela-eta:

- Urre horia: urre garbi, kobre eta zilar aleazioa.
- Urre gorria: Kobre proportzio handiagoa.
- Urre zuria: urre garbia, nikela eta paladioa.

Kontsumitzaileen
Arretarako Telefonoa

900 600 500

Kontsumo

www.euskadi.net/consumo

EUSKO JAURLARITZA

INDUSTRIA, MERKATARITZA
ETA TURISMO SAILA
Kontsumo Zuzendaritza

GOBIERNO VASCO

DEPARTAMENTO DE INDUSTRIA,
COMERCIO Y TURISMO
Dirección de Consumo

